

VEDD ELŐ A GYUFÁT!

Az űr fekete volt, körös-körül mindenütt fekete. Semmit sem lehetett látni, egyetlen árva csillagot sem.

Persze nem azért, mert nem voltak csillagok...

A pusztá gondolat, hogy nincsenek csillagok, hogy szó szerint nincsenek csillagok, megdermesztette Per Hanson bensőjét. Ez volt az az ősrégi rémálom, amely folyton ott bujkált a mélyűri utazók elméjében, közvetlenül a tudatküszöb alatt.

Ha valaki végrehajt egy ugrást a tachion-univerzumon keresztül, honnan is tudhatná biztosan, hogy hol fog kilyukadni? Az időzítés és az energiabevitel lehetett akármilyen pontos, a fúziós szakértő lehetett az űr legjobbjá, ám a bizonytalansági elv mindent uralt, emiatt folyton fennállt a tévedés lehetősége - és néha óhatatlanul be is következett.

Márpedig a tachionok útjain egy hajszálnyi tévedés ezer fényéves eltéréseket jelentett.

És mihez kezdhetett az ember, ha a nagy semmiben végezte, vagy legalábbis olyan messze mindentől, hogy semmiképpen sem határozhatta meg a helyzetét, és nem találhatott rá az útvonalra, amelyet követve visszatérhetett a többé-kevésbé ismerős régiókba?

Lehetetlen - állították a nagyokosok. Az univerzumnak nincs olyan pontja, ahonnan legalább a kvazárokat ne lehessen látni, márpedig azok is elegendőek ahhoz, hogy az utazó betájolja magát. Ezenfelül annak esélye, hogy egy közönséges ugrás a galaxison kívülre repítsen valakit, egy a tízmillióhoz, míg egy akkora távon, mint például az Andromédától a Maffei 1-ig, talán egy a kvadrillióhoz.

Felejsétek el - mondták a nagyokosok.

Így aztán, amikor egy hajó kijött az ugrásból, és az első protonjától az utolsóig visszatért a fénysebességnél gyorsabb

tachionok furcsa paradoxonjaiból az egészséges, jól ismert tardion-világba, a személyzetének látnia kellett a csillagokat. Ha mégsem látszottak, akkor a hajó egy porfelhőbe keveredett - ez volt az egyetlen magyarázat. A galaxisban szép számmal akadtak ködös tájak, akárcsak valaha a Földön, amikor még az emberiség egyetlen otthonaként szolgált, és nem pedig gondosan megőrzött, szabályozott időjárású múzeumként, mint manapság.

A magas, vékony alkatú, cserzett bőrű Hansont ritkán látták vidámnak, annál többször a komorságig komolynak. És amit ő nem tudott a galaxist, illetve annak közvetlen határvidékeit keresztbe-kasul bejáró hiperhajókról, az még feltalálásra várt. Pillanatnyilag a saját parancsnoki ülésében üldögélt, és egyedül volt a vezérlőben, ahogyan mindig is szerette. A rendelkezésére állt minden, ami ahhoz kellett, hogy kapcsolatba lépjen a fedélzet bármely pontján tartózkodó nőekkel és férfiakkal, rálátott a legkülönbözőbb berendezések és rendszerek adatait jelző műszerekre, és rendszerint örömmel töltötte el az érzés, hogy mindenütt jelen lehet, láthatatlanul és testetlenül.

Most azonban semmi sem tudott örömet okozni neki. Aktiválta a belső vonalat, és megkérdezte:

- Mi van még, Strauss?

- Egy nyílthalmazban vagyunk - hallatszott Strauss válasza a hangszórókból. (Hanson nem kapcsolta be a vizuális egységet, mert azzal megmutatta volna az arcát, és nem akarta, hogy bárki felfedezze rajta a beteges aggodalom jeleit.)

- Legalábbis - folytatta Strauss -, egy nyílthalmaznak tűnik az infravörös és a mikrohullámú tartományokban mért sugárzás szintje alapján. Az a gond, hogy nem tudunk hajszálpontos pozíciókat bemérni ahhoz, hogy meghatározzuk a helyzetünket. Teljesen reménytelen.

- A látható fénytartományban semmi?

- Az égvilágon semmi. És az infravöröshöz közeliben sincs. A porfelhő olyan sűrű, mint a bableves.

- Mekkora lehet?
- Képtelenség megítélni.
- Meg tudod becsülni a távolságot a legközelebbi széléhez?
- Még nagyságrendileg sem - felelte Strauss. - Lehet, hogy egy fényévtáryire vagyunk tőle. Lehet, hogy tíz fényévtáryire. Abszolút lehetetlen megmondani.

- Beszélteél már Viluekis-szel? - kérdezte kissé félszegen a kapitány.

- Igen - felelte kurtán Strauss.

- És ő mit mondott?

- Nem sokat - válaszolta Strauss. - Duzzog, ahogy szokott. Természetesen személyes sértésnek veszi az egészet.

- Természetes... - dűnnyögte Hanson, és hangtalanul felsőhajtott. A fűziós szakértők általában ugyanolyan gyerekesen viselkedtek, mint maguk a gyerekek, és az űrben játszott, romantikus és hősi szerepük révén valamennyien el voltak kényeztetve. A kapitány megcsóválta a fejét, és hozzátette: - Gondolom, elmondtad neki, hogy az ilyesmit nem lehet előre megjósolni, és bármikor megtörténhet.

- Igen, megmondtam - felelte Strauss. - Mire ő a tőle elvárható módon azt válaszolta: de nem Viluekis-szel.

- Csakhogy most megtörtént - dörmögte a kapitány. - Hát, majd én is beszélek vele. Bár erős a gyanúm, hogy akármit mondok neki, úgy fogja venni, hogy visszaélek a rangommal, aztán meg már egy szót sem fogunk kihúzni belőle. Nem áll szándékában bekapcsolni a merítőt?

- Azt mondja, nem teheti meg. Állítja, hogy megsérülne.

- Hogyan sérülhetne meg egy mágneses mező? - csattant fel Hanson.

- Ezt nehogy tőle is megkérdezd! - figyelmeztette a parancsnokát Strauss. - Azt fogja felelni, hogy a dolog a fűziós csőről szól, és nem a mágneses mezőről, aztán meg azt fogja állítani, hogy beleavatkozol a dolgába.

- Igen, tudom... mindenestre állíts rá mindent és mindenkit

a felhőre. Létezni kell egy módnak, amellyel meg tudjuk határozni a legközelebbi szél irányát és távolságát.

Azzal Hanson megszakította a kapcsolatot, és töprengve meredt maga elé.

A felhő legközelebbi széle! A hajó jelenlegi, a környező közeghez viszonyított sebessége mellett még azt is meg kell gondolniuk, hogy merjenek-e annyi energiát felhasználni, amennyi egy radikális irányváltáshoz kell...

Amikor belevágtak az ugrásba, fél-fénysebességgel haladtak a tardion-univerzumban, és természetesen ugyanakkora sebességgel repültek tovább az ugrás után - ami mindig is komoly kockázattal járt. Mert tegyük csak fel, hogy az ember a visszatérés pillanatában egy csillag közvetlen közelében találja magát, és fél-fénysebességgel robog felé...

A teoretikusok mindig is tagadták ennek lehetőségét. A logika szabályai szerint nem lehetett arra számítani, hogy egy ugrás során a hajó veszedelmesen közel kerül egy hatalmas égitesthez. Ezt állították a nagyokosok. Az ugrás kiszámítása során a számítógépek a különböző gravitációs erőket is számításba vették. A gyakorlatban viszont éppen egy adott hálózat gravitációs erőinek véletlenszerű hatásait nem lehetett teljes részletességgel kiszámítani, és ezek feleltek az ugrásokkal járó bizonytalanság tekintélyes hányadáért.

Amúgy meg az elméleti szakemberek mindig is arra biztatták a parancsnokokat, hogy bízzanak meg a fúziós szakértőjük ösztöneiben. Egy jó fúziós szakértő sosem téved - hangoztatták.

Csakhogy ez a bizonyos fúziós szakértő egyenesen egy porfelhőbe ugratta a hajót.

Óh, valóban? Megesik olykor. De nem számít. Mindenki tudja, hogy a legtöbb felhő milyen vékony. Az ember észre sem veszi, amikor benne van az egyikben.

(De nem ebben, óh, nagyokosok!)

Igazából a felhők jót tesznek a mélyűri utazókkal. A

merítőknek nem kell olyan hosszan és olyan keményen dolgozniuk, hogy fenntartsák a magfúziót, és eltárolják az energiát.

(De nem ebben a felhőben, óh, nagyokosok!)

Különben meg bízd magad a fúziós szakértőre, ő majd megtalálja a kiutat!

(És ha nincs kiút?)

Hanson visszarettent ettől az utolsó gondolatától. Megpróbálta kisöpörni a fejéből, vagy ha az nem is sikerült, legalább nem figyelni rá - de az ember hogyan is tudna nem odafigyelni a leglármasabb, legijesztőbb gondolatára?

Henry Strauss, a hajó főcsillagásza is mélyen levert volt. Ha elkerülhetetlen katasztrófa következett volna be, azt még elfogadta volna. A hiperhajókon utazók mindig is számoltak azzal, hogy katasztrófa éri őket; nem tehettek úgy, mintha ennek lehetősége nem fenyegetett volna folyton-folyvást. A hajózkodok felkészültek rá, vagy legalábbis megpróbálták felkészülni - bár az utasokat természetesen még rosszabbul érintette.

Ám amikor a katasztrófát olyasmi idézi elő, aminek a megfigyeléséért és tanulmányozásáért az ember a lelkét is odaadná, és amikor úgy találja, hogy mások egész életükben pontosan azt keresik, ami a hajó és az utasai vesztét okozhatja...

Strauss mélyet sóhajtott.

A szikár alkatú férfi színezett kontaktlencségei különleges csillogást és árnyalatot adtak a szemének, amely máskülönben tökéletesen illett volna színtelen személyiségéhez.

A kapitány semmit sem tehetett, ezt ő pontosan tudta. A kapitány lehetett akármekkora zsarnok a hajó összes többi részén, a fúziós szakértő a saját törvényei szerint élt és dolgozott. Strauss utálkozva gondolt arra, hogy a fúziós szakértő még az utasok szemében is az úrutak császára, és fontosság dolgában hozzá képest minden és mindenki eltörpül.

Mert a számítógépek kiszámíthatták ugyan az energiabevitel mennyiségét és időzítését, valamint a pontos helyzetet és irányt (már ha az irány jelentett valamit a tardionból tachionba való átmenet során), csakhogy a hibahatár óriási volt, és csakis egy tehetséges fúziós szakértő csökkenthette elviselhető mértékűre. Hogy a fúziós szakértők honnan kapták a tehetségüket, azt senki sem tudta - őket is anya szülte, és nem mesterségesen készültek. Mindenesetre ők is tudták magukról, hogy különleges képességekkel rendelkeznek, és ezt sosem mulasztották el kihasználni.

Viluekis fúziós szakértő léteire egészen elviselhetőnek számított, de csak bizonyos korlátokon belül. Ő és Strauss legalább beszélő viszonyban voltak, noha Viluekis könnyűszerrel begyűjtötte a fedélzeten tartózkodó legcsinosabb utast, miután Strauss randevúzott egyet-kettőt az illető hölgygel. (Ez valahogy a fúziós szakértő császári előjogai közé tartozott.)

Strauss vett egy nagy levegőt, és nekilátott, hogy kapcsolatba lépjen Anton Viluekis-szel. Eltartott egy darabig, mire rátalált; Viluekis ingerültnek tűnt a maga gyűrött, bánatos szemű módján.

- Mi a helyzet a csővel? - érdeklődött szelíden Strauss.

- Azon gondolkodom, hogy lezárom egy időre - felelte Viluekis. - Az előbb ellenőriztem, és nem találtam semmiféle sérülést. Most pedig - végignézett magán -, le kell zuhanyoznom és át kell öltöznöm.

- De legalább a cső sértetlen.

- Az, de akkor sem indíthatjuk be.

- Talán mégiscsak be kéne indítani, Vil - búgta behízelt hangon Strauss. - Nem tudjuk megállapítani, hogy mi történt velünk. Ha a cső megsérült volna, nem számítana, hogy mi történt, viszont, ahogyan most állunk, ha a felhő feloszlik...

- Ha, ha és ha - vágott közbe gúnyosan Viluekis akkor én is mondok neked egyet. Ha a te ostoba csillagászaid tudták volna,

hogy ez a felhő itt van, talán kikerülhattük volna.

A felvetés teljességgel irreleváns volt, és Strauss nem is harapott rá az elébe dobott csalira.

- Talán szétoszlik... - dörmögte eléggé bizonytalanul.

- Mi áll az elemzésben?

- Semmi jó, Vil - felelte őszintén Strauss. - Ez a legsűrűbb hidroxilfelhő, amit valaha megfigyeltek. Amennyire én tudom, az egész galaxisban nem létezik olyan hely, ahol a hidroxil ennyire töményen koncentrálna.

- És hányadán állunk a hidrogénnel?

- Van valamennyi, természetesen. Körülbelül öt százalék.

- Nem elég - jelentette ki kurtán Viluekis. - A hidroxilon kívül lennie kell még ott valaminek. Ez a valami több gondot okoz nekem, mint amennyit az egyszerű hidroxil okozna. Sikerült meghatároznotok?

- Óh, igen. Formaldehyd. Körülöttünk több a formaldehyd, mint a hidrogén. Tudod, hogy ez mit jelent, Vil? Rájöttél már? Egy számunkra ismeretlen folyamat irtózatossá teszi a mennyiségű oxigént és szenet hozott össze az űrnek erre a tájékára. Eleget ahhoz, hogy elhasználja a hidrogént egy talán köbfényéves térben. Még csak elképzelni sem tudom, hogy mi okozhatja ezt a jelenséget.

- Mit próbálsz beadni nekem, Strauss? - horkant fel a fúziós szakértő. - Azt akarod tudtomra adni, hogy ez az egyetlen ilyen típusú felhő az egész univerzumban, és én elég nagy barom voltam ahhoz, hogy belevigyelek a hajót?

- Én ezt nem mondtam, Vil. Csak azt mondtam, amit hallottál, márpedig ilyesmit nem hallottál. Viszont, Vil, rajtad múlik, hogy kijutunk-e a felhőből. Nem hívhatok segítséget, mert nem tudok beirányozni egy hipersugarat, amíg nem ismerem a helyzetünket. És nem tudom meghatározni a helyzetünket, mert egyetlen csillagot sem látok...

- Én pedig nem tudom beindítani a fúziós reaktort, de miért csak én vagyok gazember? - méltatlankodott keserűen Viluekis.

- Te sem tudod elvégezni a feladatodat! Fel nem foghatom, hogy miért kennek mindig mindent a fúziós szakértőre... Miért mindig mi vagyunk a gazemberek? Ez az egész igenis rajtad múlik, Strauss, rajtad! Mondd meg, hová vigyük a hajót, hogy hidrogént találjunk! Mondd meg, hol van a felhő széle! Vagy pokolba a felhő szélével, találd meg nekem ennek a hidroxil-formaldehid izének a szélét!

- Bárcsak módomban állna - felelte felsóhajtva Strauss -, de akármennyit szondáztam, nem fedeztem fel mást, csak hidroxilt és formaldehidet.

- Ezeket hiába nyomjuk be a csövekbe. Nem lépnek fúzióra.

- Magam is tisztában vagyok vele.

- Hát... - kezdte Viluekis bizonytalanul, de aztán mindinkább belelendülve, harciasan folytatta: -, ami velünk történt, az ékes példája annak, hogy miért jár el ostobán a kormányzat, amikor törvényekkel igyekeznek szavatolni a szuperbiztonságot, ahelyett hogy a helyszínen tartózkodó fúziós szakértőre bízna a döntést. Ha volna kapacitásuk a kettős ugráshoz, most nem lennénk bajban.

Strauss tudván tudta, hogy Viluekis miről beszél. A parancsnokok mindig is hajlottak arra, hogy időkímélés céljából két ugrást hajtsanak végre gyors egymásutánban, csak hogy amennyiben egy ugrás bizonyos számú elkerülhetetlen bizonytalansággal járt, úgy két egymást követő ugrás folyamán ezek a bizonytalanságok megsokszorozódtak, és még a legjobb fúziós szakértő sem kezdetett velük semmit. És a megsokszorozódott hibalehetőségek nem csupán a hajót és utasait veszélyeztették, de szinte mindig megnyújtották az utazás teljes időtartamát.

A hipernavigáció legszigorúbb szabályai közé tartozott, hogy két ugrás között legalább egy teljes napig cirkálni kellett - a kézikönyvek inkább három napot ajánlottak. Ez a szünet elegendő időt biztosított a személyzetnek, hogy - a kellő

óvintézkedések betartása mellett - felkészítse a hajót a következő ugrásra. Annak érdekében, hogy a szabályt ne lehessen megkerülni, valamennyi ugrás olyan körülmények között zajlott le, hogy a tárolókban nem maradt elég energia egy második végrehajtásához. Így legalább kellett némi idő ahhoz, hogy a merítők összegyűjtsék és sűrítsék a hidrogént, aztán következett a magfúzió során nyert energia eltárolása és felhalmozása a következő begyűjtáshoz. És rendszerint egy standard nap kellett ahhoz, hogy összegyűljön annyi energia, ami lehetővé tett egy újabb ugrást.

- Hogy állsz energiával, Vil? - érdeklődött óvatosan Strauss.

- Nem valami fényesen. Ilyen kevés van - felelte Viluekis, azzal felmutatta a mutató- és a hüvelykujját, amelyeket alig néhány milliméter választott el egymástól. - De azért elég lesz.

- Hát ennek nem örülök - jelentette ki a fejét csóválva Strauss. Az energiakészletről szigorú nyilvántartás készült, szinte minden órában, de mindenki tudta, hogy a fúziós szakértők manipulálják a nyilvántartást, és mindig hagynak maguknak némi tartalékot, amellyel végre lehet hajtani azt a bizonyos második begyűjtást.

- Biztos vagy benne? - kérdezte megfontoltan a főcsillagász. - Tételezzük fel, hogy bedobod a vészhelyzeti generátorokat, lekapcsolod az összes lámpát...

- ... és a levegőkeringető hálózatot, és az összes gépet, és a hidroponikus rendszert - sorolta Viluekis. - Tudom. Tudom. Már számításba vettem ezt az egészet, de még akkor sem elég. Ez lett a ti ostoba, kettős ugrás elleni biztonsági szabályaitokból. ...

Straussnak egyelőre sikerült megőriznie a nyugalma. Mint mindenki más, ő maga is tudta, hogy ezen szabályok születésénél történetesen a Fúziós Szakértők Egyesülete bábáskodott. A fúziós szakértők általában nem rajongtak a kettős ugrásért, amelyet rendszerint a parancsnok sürgetett. De

Strauss azzal is tisztában volt, hogy a helyzetnek egy előnye azért akad: Hanson így legalább azt állíthatja, hogy a kötelező cirkálás miatt nem folytatják az utat, és legkevesebb egy hét fog eltelni, mire az utasok gyanút fognak és nyugtalankodni kezdenek. Eddig nem egészen egy nap telt el.

- Biztos vagy abban - kérdezte óvatosan -, hogy semmit sem tudsz csinálni a rendszereiddel? Mondjuk, kiszűrhetnéd a szennyező anyagokat...

- Kiszűrni őket? - csattant fel Viluekis. - Azok nem szennyező anyagok! Belőlük áll az egész átkozott felhő! Itt a hidrogén a szennyező anyag. Figyelj ide, Strauss, félmilliárd fokra van szükségem ahhoz, hogy a szén és az oxigénatomok egyesüljenek. Talán egy teljes milliárdra. Ezt nem lehet megcsinálni, és nem is vagyok hajlandó megpróbálni. Ha megpróbálkozom valamivel, és nem válik be, akkor az egész az én hibám lesz, azt pedig nem bírnám ki ép ésszel. A te feladatod, hogy eljuttass engem a hidrogénhez, és ezt te fogod megoldani. Vidd el a hajót a hidrogénhez! Nem érdekel, mennyi időbe telik!

- A környező közeget figyelembe véve ennél gyorsabban nem repülhetünk, Vil - felelte Strauss. - És fél fényévvvel akár két évig is repülhetünk... vagy akár húsz évig...

- Akkor is neked kell megtalálnod a megoldást! - vágta rá haragosan Viluekis. - Vagy a parancsnoknak!

Strauss elkeseredetten szakította meg a kapcsolatot. Immáron sokadszorra állapította meg magában, hogy egy fúziós szakértővel egyszerűen nem lehet normálisan beszélni. Nemrégiben hallott egy jól kidolgozott (és teljességgel komoly) elméletet arról, hogy a sorozatos ugrások hatást gyakorolnak az emberi agyra.

Az ugrás során a közönséges anyag valamennyi tardionja vele azonos értékű tachionná alakult, aztán pedig vissza, az eredeti tardionná. Amennyiben a kettős átalakulás akárcsak a legcsekélyebb módon is tökéletlenül zajlott le, a hatásnak

először az agyban kellett jelentkeznie, mivel messze ez volt a legbonyolultabb anyag, amely valaha is átesett az átalakuláson. A kísérletek során természetesen nem derült fény káros hatásokra, és a hiperhajók személyzeténél sem jelentkeztek elváltozások az idő múlásával, leszámítva azokat, amelyeket egyszerűen az öregedésnek lehet tulajdonítani. Viszont annak a valaminek, amitől a fúziós szakértők alkalmassá váltak arra, hogy fúziós szakértők legyenek, és ami lehetővé tette számukra, hogy a pusztá megérzéseikre hagyatkozva túlszárnyalják a legjobb számítógépeket, különlegesen bonyolultnak kellett lennie, és ennél fogva különösen sebezhetőnek.

Marhaság! Ennek az egésznek semmi köze a valósághoz! A fúziós szakértők egyszerűen el vannak kényeztetve, és kész!

Strauss elbizonytalanodva mérlegelte a lehetőségeit. Talán Cherylhez kellene fordulnia? Ha valaki képes elsimítani az ügyet, akkor az ő, és miután kellően megdajkálja a jó öreg Vilbébit, az elkényeztetett csecsemő talán megtalálja a módját, hogy hogyan fogja munkára a fúziós csöveit hidroxillal vagy anélkül.

Strauss feltette magának a kérdést, miszerint valóban hisz abban, hogy Viluekis rátalál a megoldásra az adott körülmények között? Vagy csak menekül attól a gondolattól, hogy talán évekig kell cirkálniuk? Igaz, a hiperhajókat felkészítik erre a csapással felérő eshetőségre, csak hogy ez a helyzet még sosem állt elő, és a személyzet tagjai - még kevésbé az utasok - bizonyosan nem voltak felkészülve rá.

Viszont, ha beszél Cheryllel, hogyan kéne fogalmaznia ahhoz, hogy amit mond, az ne tűnjön csábításra kiadott parancsnak? Még csupán egyetlen nap telt el, és ő igazán nincs abban a hangulatban, hogy kerítőként működjön egy fúziós szakértőnek.

Strauss végül úgy döntött, hogy vár még egy kicsit, és csak aztán cselekszik.

Viluekis a homlokát ráncolva meredt maga elé. Most, hogy végre lefürdött, valamivel jobban érezte magát. Annak meg külön örült, hogy olyan határozottan bánt Strauss-szal. Ez a Strauss igazán nem rossz fickó - mélázott magában -, de akárcsak mindenki más (mindenki más: a kapitány, a személyzet tagjai, az utasok és a világegyetem összes ostoba teremtménye, aki nem fúziós szakértő), Strauss is szeretne porlasztani vagy áthárítani a felelősséget. Ha bajban vagy, fogj mindent a fúziós szakértőre! Viluekis ezerszer hallotta már ezt a slágert, de már régóta nem volt hajlandó táncolni rá.

Az a rossz дума az évekig tartó cirkálásról csak azért kellett, mert így akartak ráijeszteni. Ha valóban ráállítanák az agyukat, hamar ki tudnák számítani, hogy hol húzódnak a felhő határai, és akkor könnyedén meghatározhatnák, hogy hol van a legközelebbi széle. Kevésbé tűnt valószínűnek, hogy pont a kellős közepén kötöttek ki. Csakhogy, ha valamelyik szélének a közelében járnak, és elindulnak az átellenes határ felé...

Viluekis felállt, nyújtózott egyet, és tovább gondolkodott.

Tételezzük fel, hogy évekig fog tartani. Még egyetlen hiperhajó sem cirkált évekig. A leghosszabb cirkálás nyolcvannyolc napig és tizenhárom óráig tartott, amikor is az egyik hajó személyzete kedvezőtlen helyzetben találta magát egy diffúz csillaghoz viszonyítva, és vissza kellett fogniuk a 0.9 fénysebességig felszaladó sebességet, mielőtt nekiláthattak volna a következő ugrás előkészítésének.

Mindenki életben maradt, és majd' negyed évig cirkáltak. Kibírták. Na persze, húsz év... az viszont lehetetlen.

A jelzőfény háromszor villant fel előtte, mire észbe kapott. Feltette magában, hogy ha a kapitány akar vele személyesen beszélni, gyorsabban lelép, mint ahogyan ideérkezett.

- Anton!

A fülébe hatoló hang lágy volt, sürgető, és elsöpörte a bosszúsága java részét. Az ajtó besiklott a keretébe, belépett Cheryl, és az ajtó nyomban bezárult mögötte.

A nő a huszonötödik évében járt. A szeme barátságos, zöld árnyalatokban játszott, erős álla határozottságot sugallt. Egyenes szálú, sötétvörös haját hosszúra eresztve hordta, és szűkre szabott ruhája tökéletesen kihangsúlyozta remek alakját.

- Anton... valami baj van? - kérdezte gyengéden.

Viluekis meglepődött ugyan a váratlan látogató érkezésén, de annyira nem, hogy ilyesmit bevalljon. Ugyanakkor, noha a világ összes többi fúziós szakértőjéhez hasonlóan tőle sem állt távol a hisztériára való hajlam, okosabb volt annál, semhogy idő előtt felfedjen valamit egy utas előtt.

- A világon semmi - felelte fojtott hangon. - Miből gondolja, hogy baj van?

- Az egyik utas állítja. Egy Martand nevű férfi.

- Martand? Mit tudhat ő ezekről a dolgokról? - háborgott Viluekis, majd gyanakodva hozzátette: - Maga meg miért hallgat holmi bolond utasra? Hogy néz ki az illető?

- Csak egy idősödő férfi, akivel beszédbe elegyedtem a sétafedélzeten - válaszolta Cheryl félénken mosolyogva. - Legalább hatvan éves, és teljességgel ártalmatlan, bár el tudom képzelni róla, hogy tud másként is viselkedni. De nem ez a lényeg. Egyetlen csillag sem pislákol odakint. Erről akárki meggyőződhet a saját szemével, és Martand azt mondja, hogy ez elég fontos dolog.

- Valóban? Ilyeneket mond? - horkant fel Viluekis, és valamelyest lehiggadva, kurta magyarázatot adott: - Éppen egy porfelhőn haladunk át. Elég gyakoriak a galaxisban, és a hiperhajók folyton átrepülnek rajtuk.

- Igen, csak hogy Martand azt állítja, hogy a csillagokat rendszerint még a porfelhőkből is lehet látni.

- Ugyan már, mit tudhat ő erről? - fakadt ki ingerülten Viluekis. - Netán egy leszerelt mélyűri hajózó?

- Ne... nem... - bökte ki nagy nehezen Cheryl -, igazából ez az első útja, azt hiszem. De látszik rajta, hogy sokat tud.

- Fogadni mertem volna - dohogott a fúziós szakértő. -

Figyeljen ide, hölgyem, menjen oda ehhez a Martand-hoz, és mondja meg neki, hogy fogja be a száját. Ezért akár fogdába is kerülhet. És maga se terjesszen efféle híreket, rendben?

Cheryl oldalra billentette a fejét, és aggodalmasan megjegyezte:

- Őszintén szólva, Anton, a viselkedése és a hangja arra utal, hogy igenis, bajban vagyunk. Ez a Martand, a teljes neve Louis Martand, egész érdekes fickó. Alapiskolai tanár, általános tudományos ismereteket tanít.

- Egy alapiskolai tanár! Magasságos ég, Cheryl...

- Talán jól tenné, ha beszélne vele, Anton - szólt közbe higgadtan a nő. - Azt mondja, hogy ha valaki gyerekeket tanít, akkor egy kicsit mindenhez értenie kell, mert a kölykök állandóan kérdéseket tesznek fel, és hamar kiszúrják a hazugságot.

- Önnek sem ártana, ha ki tudná szűrni a hazugságot, Cheryl - vágott vissza Viluekis. - Most pedig menjen, és szóljon neki, hogy fogja be a száját, vagy én teszem meg!

- Rendben, de először is... igaz, hogy egy hidroxilfelhőbe kerültünk, és leálltak a fúziós csöveink?

Viluekis kinyitotta a száját, majd becsukta. Eltartott egy darabig, mire végre kinyögte:

- Ezt meg honnan veszi?

- Martand mondta. Na, akkor most megyek.

- Állj! - csattant fel éles hangon Viluekis. - Várjon egy kicsit! Martand hány utasnak beszélt még erről?

- Senki másnak - válaszolta Cheryl. - Azt mondja, nem szeretne pánikot kelteni. Történetesen mellette álltam, amikor rájött, és azt hiszem, csak úgy kibukott belőle, akarata ellenére.

- Tud arról, hogy mi ketten ismerjük egymást?

Cheryl a homlokát ráncolva válaszolt:

- Úgy rémlik, említettem neki valami ilyesmit...

Viluekis felhorkant, és mérgesen megkérdezte:

- És nem gondolja, hogy ez az eszelős vénember, akit maga

csak úgy felcsípett, így próbál jó benyomást tenni önre? Hogy így akarja megmutatni, milyen remek koponya? Vagy talán engem próbál lenyűgözni magán keresztül...

- Erről szó sincs! - tiltakozott Cheryl. - Sőt a lelkemre kötötte, hogy ne szóljak magának.

- Semmi kétség, abban a biztos tudatban, hogy ön azonnal megkeres engem.

- Mit akarna elérni ezzel?

- Hogy villogjon előttem, mi mást? - kérdezett vissza Viluekis. - Tudja maga, hogy milyen érzés fúziós szakértőnek lenni? Amikor mindenki neheztel az emberre, mert annyira nélkülözhetetlen, mert annyira...

- De ez hogy jön ide? - vágott közbe Cheryl. - Ha Martand összeviszsa beszél, hogyan is villoghatna ön előtt? Ha pedig igaza van... igaza van, Anton?

- Ööö... egészen pontosan mit is mondott?

- Nem biztos, hogy mindenre emlékszem - mentegetőzött Cheryl, és a gondolataiba merülve folytatta: - Szóval, akkor történt, amikor kijöttünk az ugrásból, vagy inkább néhány órával utána. Addigra már mindenki arról beszélt, hogy nem látszanak a csillagok. A sétafedélzeten mindenki azt mondogatta, hogy jó lenne, ha újabb ugrás következne, mert mi a jó a mélyűri utazásban, ha nem lehet csillagokat látni. Azt persze tudtuk, hogy legalább egy napig cirkálnunk kell. Aztán bejött Martand, meglátott engem, és odajött hozzám beszélgetni. Azt hiszem, eléggé megkedvelt.

- Én meg azt hiszem, hogy eléggé nem kedvelem őt - morogta Viluekis -, gyerünk, folytassa!

- Mondtam neki, hogy a sétafedélzet nagyon sivár így, hogy nem látni a csillagokat, mire ő azt felelte, hogy ez sajnos így fog maradni egy darabig, és eléggé aggodalmasnak tűnt. Én természetesen megkérdeztem, hogy miért mondta ezt, erre azt válaszolta, hogy azért, mert kikapcsolták a fúziós reaktort.

- Ezt ő kitől tudta meg? - csattant fel Viluekis.

- Senkitől, ő vette észre. Azt mondta, hogy az egyik férfimisdóban korábban hallani lehetett egy halk zúgást, ami időközben megszűnt. És azt is mondta, hogy a játékkabin egyik falfülkéjében, ahol a sakk-készleteket tartják, a fal meleg szokott lenni a fűziós cső vezetékei miatt, de most már az a rész sem meleg.

- Ez az összes bizonyítéka?

Cheryl nem vett tudomást a kérdésről, lendületesen beszélt tovább:

- Aztán azt mondta, azért nincsenek látható csillagok, mert egy porfelhőben vagyunk, és a fűziós csöveket le kellett állítani, mert nincs hidrogén, amivel táplálni lehetne őket. Azt is mondta, hogy valószínűleg nincs elég energia egy újabb begyújtáshoz, és ha hidrogént fogunk keresni, akkor talán évekig kell cirkálnunk ahhoz, hogy kijussunk a felhőből.

Viluekis hirtelen résnyre húzta a szemét haragjában, és felhördült:

- Az a pánikkeltő nyomorult! Tudja maga, hogy mi lesz...

- Martand nem kelt pánikot - vágott közbe nyugodtan a nő.

- Nyomatékosan megkért, hogy ne szóljak senkinek. Azt mondta, nem akarja megijeszteni az utasokat, és ez így is történt. Nekem is csak azért szólt, mert akkor jutott eszébe az egész, és izgatott lett miatta, muszáj volt beszélnie valakivel. És azt is megmondta, hogy létezik megoldás, méghozzá elég egyszerű, és a fűziós szakértő tudni fogja, hogy mit kell tenni, úgyhogy aggodalomra semmi szükség. Én meg úgy éreztem, hogy meg kell kérdeznem öntől mint fűziós szakértőtől, hogy Martand-nak igaza van-e a felhővel kapcsolatban, és hogy maga valóban tud-e intézkedni.

- Ez a maga alapiskolai tanára nem tud semmit semmiről - jelentette ki gögösen Viluekis. - Jobban teszi, ha többé nem megy a közelébe... ööö, megmondta ez az alak, hogy mi az az egyszerű megoldás?

- Nem, de ha óhajtja, szívesen megkérdezem tőle -

ajánlkozott a nő.

- Eszébe ne jusson! - tiltakozott elszántan Viluekis. - Miért kellene megkérdezni tőle? Mit tudhat egy alapiskolai tanár a hiperhajókról? Ugyan már! Viszont ha jobban meggondolom... tudja mit, kérdezze meg tőle! Kíváncsi vagyok, hogy mivel rukkol elő az a marha. Kérdezze csak meg tőle!

- Nagyon szívesen. - Cheryl biccentett, majd tekintetét a férfi szemébe fúrva megkérdezte: - Szóval, bajban vagyunk?

- Ezt hagyja csak rám, rendben? - felelte az állát felszegve Viluekis. - Addig nem vagyunk bajban, amíg én nem mondom, hogy bajban vagyunk.

Miután a nő távozott, a fúziós szakértő sokáig meredt az ismét bezárult ajtóra, részben dühösen, részben nyugtalanul. Mit akar elérni ez a Louis Martand, ez az alapiskolai tanár a szerencsés találgatásaival?

Viluekis tudta, ha úgy alakul a helyzet, hogy hosszúra nyúló cirkálás vár rájuk, akkor ezt óvatosan kell közölniük az utasokkal, máskülönben egyikük sem marad életben. Márpedig amennyiben ez a Martand telekürtöli a fedélzeteket a rossz hírrel...

Viluekis dühödtt mozdulatokkal gépelte be a kódsort, amivel megnyitott egy kommunikációs vonalat a kapitány felé.

Louis Martand a vézinaságig vékony volt, és elegáns. A szája sarkában örökös mosoly bujkált, noha az arcvonásain nyugodt és komoly kifejezés honolt. A viselkedéséből egyfajta udvarias várakozást lehetett érezni, mintha folyton arra számított volna, hogy a társaságában lévő személy valami roppant fontosat fog mondani.

Cheryl odasietett hozzá, és minden bevezető nélkül közölte vele:

- Beszéltem Mr. Viluekis-szel. Tudja, ő a hajó fúziós szakértője. Elmondtam neki azt, amit öntől hallottam.

Martand döbbséget vágott, és a fejét csóválva válaszolt:

- Attól tartok, ezt nem kellett volna megtennie.

- Hát igen, Mr. Viluekis nem volt elragadtatva...

- Magától értetődik. A fúziós szakértők különleges emberek, és nem állhatják, ha kívülállók...

- Igen, ezt magam is megfigyeltem. De ő ragaszkodik ahhoz, hogy nincs miért aggódni.

- Hát persze, hogy nincs - jelentette ki sietve Martand, azzal megfogta, és vigasztaló gesztussal megpaskolgatta a nő kezét, amit aztán tovább szorongatott, miközben beszélt: - Megmondtam önnek, hogy létezik egy egyszerű megoldás. Mr. Viluekis valószínűleg máris dolgozik rajta. Viszont, azt hiszem, beletelik egy kis időbe, mire rájön.

- Mire jön rá? - kérdezte éles hangon Cheryl, aztán jóval barátságosabban hozzátette: - Ha önnek eszébe jutott, neki miért nem?

- Mert ő szakértő, drága ifjú hölgyem - felelte mosolyogva Martand. - A szakértők csakis a szakterületükön belül gondolkodnak, és nehezükre esik kilépni belőle. Ami engem illet, sosem engedhettem meg magamnak, hogy jól kitaposott ösvényeken haladjak. Amikor végrehajtottam egy-egy kísérletet a tanulóim színe előtt, a legtöbb esetben rögtönöznöm kellett. Amikor még tanítottam, nem állt a rendelkezésünkre proton mikromáglya, így aztán a gyakorlati órákon sokszor kellett beüzemelnem egy kerozinnal hajtott termoelektromos generátort.

- Mi az a kerozin? - kérdezte Cheryl.

Martand felkacagott, és derűsen válaszolt:

- Látja? Az emberek hamar felejtenek. A kerozin egy rendkívül gyúlékony folyadék. Egy elég primitív energiaforrás, amelyet számtalanszor használtam, ha tábortűzet kellett gyűjtanom. Látott már tábortűzet? Látta már, hogyan gyűjtják meg? Az ember előveszi a gyufát...

Cheryl értetlenül pislogott, mire Martand nagyvonalúan legyintett.

- Hagyjuk, nem fontos. Csupán azt próbálom elmagyarázni,

hogy a fúziós szakértőnek ki kell találnia valamit, ami sokkal kezdetlegesebb, mint a fúzió, és az bizony beletelik egy kis időbe. Ami engem illet, hát én hozzászoktam, hogy kezdetleges módszerekkel dolgozzam. Példának okáért, tudja, hogy ami odakint van, az micsoda?

Az ablaksor felé mutatott, amelyen túl semmit sem lehetett látni - olyannyira semmit, hogy a sétatetőzet gyakorlatilag kiürült.

- Egy felhő, egy porfelhő... - felelte a nő.

- Ah, igen, igen, de miféle? Az egyetlen elem, amely mindig mindenütt megtalálható, a hidrogén. Ez az Univerzum alapvető és eredeti anyaga, és a hiperhajók ettől függenek. Egyetlen hajó sem képes elegendő tüzelőanyagot szállítani ahhoz, hogy sorozatos ugrásokat hajtson végre, vagy hogy újra és újra fénysebesség közeli sebességre gyorsítson, miközben újra és újra lelassít. Így aztán az úrból kell merítenünk a hajtóanyagot.

- Tudja, ezen már sokat tűnődtem - jegyezte meg Cheryl. - Azt hittem, hogy a külső űr üres.

- Majdnem üres, kedvesem, és a „majdnem” valóságos lakomát jelent a hiperhajók számára. Ha valaki százezer mérföld per szekundum sebességgel utazik, begyűjthet és összesűrít egy kevés hidrogént, még ha csak néhány atom kószál is belőle egy-egy maroknyi térben. Ez a kis mennyiségű hidrogén megadja nekünk mindazt az energiát, amire szükségünk van. A felhőkben általában sűrűbben van jelen, de a szennyező anyagok bajt okozhatnak, mint például a mi esetünkben.

- Miből lehet megállapítani, hogy ebben a felhőben szennyező anyagok vannak?

- Mi másért zárta volna le Mr. Viluekis a fúziós csöveket? A hidrogén után a hélium, az oxigén és a szén a leggyakoribb elemek az univerzumban. Ha a fúziós szivattyúk leálltak, az azt jelenti, hogy nincs elég tüzelőanyag, ami a hidrogén ugyebár,

továbbá jelen van valami, ami tönkretelheti az egész, rendkívül összetett fűziós rendszert. Ez nem lehet a hélium, az ugyanis ártalmatlan. így aztán valószínűleg hidroxilcsoportokba botlottunk, oxigénből és hidrogénből álló vegyületekre. Érti azt, amit elmondtam?

- Azt hiszem, igen - felelte Cheryl. - Az egyetemen tanultam általános tudományt, és még dereng belőle valami. A porfelhőben tehát hidroxilcsoportok kötődnek a szilárd porszemcsékhez.

- Vagy szabad gázokhoz kapcsolódnak. Ugyanakkor kis mennyiségben még a hidroxil sem túlzottan veszélyes a fűziós rendszerre, ám a szénvegyületek annál inkább. A formaldehid tűnik a legvalószínűbbnek, és elképzelhetőnek tartom, hogy jelen van a hidroxil néhány százalékának arányában. Most már érti?

- Nem, sajnos, nem - hümmögte Cheryl.

- Ezek a vegyületek nem lépnek fűzióra - magyarázott tovább Martand. - Ha felhevíti őket néhány százezer fokra, különálló atomokra bomlanak, és a koncentrált oxigén, illetve szén tönkretelheti a rendszert. De mi lenne, ha sokkal, de sokkal alacsonyabb hőmérsékleten kezelnék őket? A hidroxil megfelelő nyomás alatt egyesülne a formaldehiddel egy olyan kémiai reakció folyamán, amely nem károsítaná a rendszert. Legalábbis biztosra veszem, hogy egy jó fűziós szakértő képes úgy módosítani a rendszert, hogy egy szobahőmérsékleten lejátszódó kémiai reakció ne tegyen benne kárt. A reakció során felszabaduló energiát el lehet tárolni, és egy idő után elég gyűlik össze belőle ahhoz, hogy végrehajtsunk egy újabb ugrást.

- Képtelen vagyok átlátni ezt az egészet - vallotta be szégyenlősen mosolyogva Cheryl. - A magfűzióhoz képest a kémiai reakciók elenyésző mennyiségű energiát termelnek.

- Ebben tökéletesen igaza van, kedves hölgyem - válaszolta Martand -, de nekünk kevés energiára van szükségünk. Az

előző ugrás után nem maradt annyi a tárolókban, hogy ismét elrugaszkodjunk. Ezt írja elő a szabályzat. De fogadni mernék, hogy a maga barátja, a fúziós szakértő gondoskodott arról, hogy maradjon annyi energia, amennyi csak lehetséges. A fúziós szakértők általában így járnak el. Azt a kis többletet, ami a begyűjtáshoz kell, összegyűjthetjük az egyszerű kémiai reakciókból. Aztán, miután az ugrás kirepít minket a felhőből, cirkálhatunk akár egy hétig is, hogy feltöltsük a tárolókat, és gond nélkül folytathassuk az utat. Na persze... - Martand felhúzta a jobb szemöldökét, és megvonta a vállát.

- Igen?

- Na persze - folytatta Martand amennyiben Mr. Viluekis sokáig késlekedik, valóban bajba kerülünk. A hajó létfenntartó rendszerei minden egyes napon tovább és tovább apasztják a készletet, és egy idő után a kémiai reakciók már nem fognak annyi energiát termelni, amennyi a begyűjtáshoz kell. Remélem, Mr. Viluekis nem vár sokáig.

- És mi lenne, ha szólna neki? Most rögtön.

- Hogy sürgessek meg egy fúziós szakértőt? - Martand megcsóválta a fejét. - Azt nem lehet.

- Hát akkor majd én szólok neki!

- Jaj, ne tegye! - kérte szemlátomást riadtan Martand. - Biztosan rá fog jönni magától is. Sőt ajánlok egy fogadást, drága hölgyem. Mondja el neki mindazt, amit tőlem hallott, és tegye hozzá, hogy szerintem már ő maga is rájött a megoldásra, és hogy máris nekifogott a fúziós rendszer átalakításának. És persze, ha én nyerek...

Martand elhallgatott, és csak szelíden mosolygott.

- Értem - mondta Cheryl, és ő is elmosolyodott.

Miután elsietett, Martand sokáig nézett utána, és ezekben a pillanatokban alig gondolt Viluekis lehetséges reakcióira.

Aztán fikarcnyit sem lepődött meg, amikor a hajó biztonsági őrök egyike váratlanul felbukkant mellette, mintha a semmiből lépett volna elő, és udvariasan, de

határozottan megszólította:

- Mr. Martand, kérem, jöjjön velem!

- Örökké hálás leszek önnek, amiért hagyta, hogy befejezzem - válaszolta csendesen Martand. - Attól féltem, hogy nem fogja hagyni.

Körülbelül hat óra telt el, mire Martand-t a kapitány elé vezették. Nem zárták a fogdába (bár ő annak tartotta az üres kabint), viszont elszigetelték mindenkitől. A fogság szerencsére így sem bizonyult nyomasztónak.

A kapitány eléggé fáradtnak, és viszonylag barátságosnak tűnt.

- Jelentették nekem - közölte a kurta üdvözlés után -, hogy ön olyan híreket terjeszt, amelyek alkalmasak arra, hogy pánikot keltsenek az utasok között. Ez komoly vád, Mr. Martand.

- Csupán egyetlen utassal beszéltem, uram, és nyomós okom volt rá.

- Mi is úgy vettük észre. Azonnal megfigyelés alá helyeztük önt, és birtokomban van egy jelentés, egy részletes jelentés arról a beszélgetésről, amelyet ön és Miss Cheryl Winter folytattak. Ekkor már második alkalommal beszéltek ugyanarról a témáról.

- így történt, uram.

- Ön nyilvánvalóan azt akarta, hogy Miss Winter adja tovább a kettejük beszélgetésének lényegi részét Mr. Viluekis-nek.

- így igaz, uram - felelte engedelmesen Martand.

- Arra nem gondolt, hogy személyesen felkeresse Mr. Viluekis-t?

- Kétlem, hogy meghallgatott volna, uram.

- Vagy engem?

- Ön talán meghallgatott volna, de hogyan juttatta volna el az információt Mr. Viluekis-hez? Valószínűleg önnek is Miss Wintert kellett volna bevetnie. A fúziós szakértők bogaras

alakok, uram.

A parancsnok szórakozottan bólintott, és megkérdezte:

- Mire számított, mi fog történni akkor, amikor Miss Winter átadja az információt Mr. Viluekis-nek?

- Azt reméltem, uram - felelte Martand -, hogy Mr. Viluekis a hölgygel szemben talán nem lesz annyira ellenséges, amennyire másokkal szemben lenne; hogy kevésbé érzi fenyegetve magát. Azt reméltem, hogy kacagni fog egyet, ezt követően kijelenti, hogy ez az egyszerű ötlet rég eszébe jutott, és a merítők már javában dolgoznak, hogy begyűjtsék a kémiai reakcióhoz szükséges anyagokat. Aztán pedig, miután megszabadul Miss Wintertől, sürgősen beindítja a merítőket, majd jelenti önnek, hogy elkezdett dolgozni, és persze gondosan elfelejt említést tenni rólam, illetve Miss Winterről.

- Fel sem merült önben, hogy Mr. Viluekis elveti az egész ötletet, mert kivitelezhetetlennek ítéli?

- Láttam rá esélyt, de szerencsére nem így történt.

- Ezt meg honnan tudja?

- Mert fél órával azután, hogy őrizetbe vettek, a börtönömnek kiszemelt kabinban a lámpák érzékelhetően elhalványultak, és nem világosodtak ki újra. Feltételeztem, hogy Mr. Viluekis a lehető legkisebbre csökkentette a hajó energiafogyasztását, és mindent bedobott a varázsüstjébe, hogy a kémiai reakció elengedő energiát szolgáltatson a begyűjtáshoz.

A kapitány résnyire húzta a szemét, és szigorú hanghordozással megkérdezte:

- Miért volt biztos abban, hogy képes manipulálni Mr. Viluekis-t? A nyakamat tenném arra, hogy még sosem került szembe fűziós szakértővel, vagy tán tévedek?

- Nos, valóban nem, viszont évtizedekig tanítottam alapiskolában, uram. Éppen eleget foglalkoztam gyerekekkel.

A kapitány néhány pillanatig még merev, zordon arcot vágott, de aztán lassan elmosolyodott, és kijelentette:

- Ön tetszik nekem, Mr. Martand, de ez nem segít magán. Amennyire meg tudom ítélni, a számításai beváltak. Pontosan úgy történt, ahogyan remélte. De vajon tisztában van azzal, hogy mi következik most?

- Tisztában leszek, ha elmondja - felelte óvatosan Martand.

- Mr. Viluekis-nek értékelni kellett az ön javaslatát, és el kellett döntenie, hogy kivitelezhető vagy nem. Aztán el kellett végeznie egy sor gondos beállítást, hogy a rendszer képes legyen kémiai reakciókat lebonyolítani úgy, hogy közben ne szálljon el a jövőbeli magfúzió lehetősége. Meg kellett határozni a reakció biztonsági korlátait, a tárolandó energiataralékot, a határt, amelyet elérve már meg lehet próbálkozni a biztonságos begyújtással, valamint az ugrás típusát és jellegét. Mindezt gyorsan kellett végrehajtani, és ezt csakis egy fúziós szakértő tudta végrehajtani, senki más. Sőt érzésem szerint még egy átlagos fúziós szakértő sem tudta volna végrehajtani, de Mr. Viluekis még fúziós szakértőnek is kivételes tehetség. Eddig tudott követni?

- Nagyjából...

A kapitány a falon függő kronométerre pillantott, és felnyitotta az egyik ablak védőlemezét. Odakint teljes sötétség uralkodott, pontosan úgy, ahogyan az elmúlt két napban.

- Mr. Viluekis tájékoztatott arról az időpontról, amikor is megpróbálkozok a begyújtással. Úgy véli, menni fog, és én feltétel nélkül megbízom az ítéletében.

- Ha téved - jegyezte meg elkomorulva Martand -, ugyanott leszünk, ahol eddig voltunk, azzal a különbséggel, hogy egy csepp energiánk sem marad.

- Ezzel magam is tisztában vagyok - felelte Hanson -, és miután talán érez némi felelősséget azért, mert beleplántálta az ötletet a fúziós szakértő agyába, úgy gondoltam, hogy nem bánná, ha itt, az én társaságomban várná végig az előttünk álló feszült pillanatokot.

Mindkét férfi némán figyelte a nyomasztó feketeséget.

Teltek a másodpercek, aztán a percek. Hanson nem közölte a határidőt, és Martand semmiből sem tudta megítélni, hogy lejárt-e már, avagy sem. Legfeljebb annyit tehetett, hogy időről időre odapillantott a kapitány arcára, de azon mindvégig könnyös kifejezés ült.

Aztán megérezte azt a furcsa rándulást a bensőjében, amely szinte azonnal eltűnt - mintha egy századmásodpercre begörcsölt volna a hasfala. Végrehajtották az ugrást.

- Csillagok... - suttogta elégedetten, mély átérzéssel Hanson. Az ablakon túl fényes pontok milliói ragyogtak fel, és Martand úgy érezte, hogy ennél szebb, boldogítóbb látványt még sosem látott.

- És másodpercre pontosan - tette hozzá a parancsnok. - Gyönyörű munka. Pillanatnyilag alig van némi energiánk, de egy-három héten belül tele leszünk, és az utasaink addig is élvezhetik a kilátást.

Martand túlságosan elgyengült a megkönnyebbüléstől ahhoz, hogy megszólaljon.

A kapitány szembefordult vele, és beszélni kezdett:

- Most pedig, Mr. Martand... az ötlete elismerést érdemel. Az vitatható, hogy ön mentette meg a hajót, és annak valamennyi utasát. Az is vitatható, hogy Mr. Viluekis rövid időn belül magától is rájött volna a megoldásra. De az már nem lehet vita tárgya, hogy nem derülhet ki soha, semmilyen körülmények között, hogy ön milyen szerepet játszott az ügyben. A munkát Mr. Viluekis végezte el, méghozzá a rá oly jellemző virtuozitással, és ez még akkor is igaz, ha figyelembe vesszük, hogy az alapötlet öntől származott. Mr. Viluekis-t elő fogják léptetni, és méltó elismerésben lesz része. Ön viszont nem fog kapni semmit.

Martand hallgatásba burkolózott néhány pillanatra, majd csendesen megszólalt:

- Megértem, parancsnok úr, megértem. Egy fúziós szakértő nélkülözhetetlen, míg én, az egyszerű utas nem számítok. Mr.

Viluekis talán hasznavehetetlenné válik, amennyiben a büszkeségén akár csak a legkisebb csorba esik, és önök nyilván nem engedhetik meg, hogy elveszítsék őt. Ami pedig engem illet... hát, legyen, ahogy óhajtja. További szép napot, parancsnok úr!

- Nem távozhat, Mr. Martand - jelentette ki a kapitány -, nem bízhatunk önben.

- Ne aggódjon, nem mondok senkinek semmit.

- Lehet, hogy nem áll szándékában, de merő véletlenségből kicsúszhat a száján valami. Nem vállalhatjuk a kockázatot. Az utazás hátralévő idejére fogdába kerül.

- Micsoda? - Martand értetlenül meredt a parancsnokra. - Megmentettem magát, a maga átkozott hajóját... és a fúziós szakértőjét!

- Pontosan ezért. Mert megmentette. így működnek a dolgok.

- És hol marad az igazság?

A kapitány a fejét csóválva válaszolt:

- Az ritka árucikk, elismerem, és néha túl drága ahhoz, hogy megengedhessük magunknak. Még a kabinjába sem térhet vissza. És az utazás végéig nem találkozhat senkivel.

Martand a mutatójja hegyével megdörzsölte az arca oldalát.

- Ezt "bizonyára nem szó szerint érti, parancsnok - jegyezte meg gondterhelten.

- De igen, pontosan úgy értem - felelte nyugodtan Hanson.

- Csakhogy van még valaki, akinek eljárhat a szája, persze csak véletlenül, akarata ellenére. Jobban teszi, ha Miss Wintert is bezárja mellém a fogdába.

- Hogy kétszeresen legyek igazságtalan?

- Az ember könnyebben elviseli a nyomorúságot, ha nincs egyedül - felelte Martand.

És ekkor a kapitány végre elmosolyodott, és azt dörmögte:

- Ebben alighanem igaza van...

1972